Prakken d'Oliveira HUMAN RIGHTS LAWYERS

LINNAEUSSTRAAT 2 -A, 1092 CK AMSTERDAM
TELEFOON +31(0)20-3446200 | FAX +31(0)20-3446201
E-MAIL: info@prakkendoliveira.nl | www.prakkendoliveira.nl

MARQ WIJNGAARDEN
FLIP SCHÜLLER
PROF. LIESBETH ZEGVELD
BONDINE KLOOSTRA
MARIEKE VAN EIK
WIL EIKELBOOM
DR. CHANNA SAMKALDEN
TAMARA BURUMA
EVA BEZEM
BARBARA VAN STRAATEN
MICHIEL PESTMAN
BRECHTJE VOSSENBERG
EMIEL JURJENS
DR. LISA-MARIE KOMP
TOM DE BOER
DR. KRIT ZEEGERS
FREDERIEKE DÖLLE
ELLES TEN VERGERT
ISA VAN KRIMPEN
DORA BROUWER
THOMAS VAN DER SOMMEN
LARAB MOHAMMAD
SHRUTI TOELSIE

ADVISEURS
PROF. HANS ULRICH JESSURUN D'OLIVEIRA
PROF. TIES PRAKKEN

Ministerie van Economische Zaken
Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Amsterdam, 15 november 2024
Onze ref. D20241752/MVE/mve

Betreft: Consulatie aanwijzing Gedragscode soortenbescherming bosbeheer 2025

Geachte heer/mevrouw,

Namens cliënten, Stichting Natuurbelang Nederland, statutair gevestigd in Amsterdam, Stichting NatuurAlert Nederland, statutair gevestigd in Nijmegen, Stichting Comité Schone Lucht, statutair gevestigd in Amsterdam, Stichting ter behoud van het Schoorlse- en Noord-Kennemerduingebied, statutair gevestigd in Bergen, (de vereniging) Leefmilieu, statutair gevestigd in Nijmegen en de Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A., statutair gevestigd in Nijmegen, zend ik u hierbij de reactie op de voorgenomen wijziging van de Omgevingsregeling waarbij de Gedragscode soortenbescherming bosbeheer 2025 zal worden aangewezen.

Cliënten stellen voorop dat de rechtbank Arnhem (procedurenrs. ARN 22/4891 NATUUR en ARN 23/2390 BESLU 241) nog uitspraak moet doen op hun beroep gericht tegen de Gedragscode soortenbescherming bosbeheer 2022. Deze uitspraak wordt binnen afzienbare termijn verwacht. Aangezien de omzetting zoveel mogelijk beleidsneutraal is, ligt het in de rede dat u het rechterlijk oordeel over deze Gedragscode afwacht, teneinde eventuele verdere procedures (hetzij civielrechtelijk hetzij via exceptieve toetsing) te voorkomen. U zou dit ook moeten afwachten in het kader van zorgvuldige besluitvorming en goed bestuur.

Voor de volledigheid geven cliënten hieronder een kort overzicht van hun beroepsgronden gericht tegen de Gedragscode soortenbescherming bosbeheer 2022 en verzoeken u deze argumenten te verwerken in de Gedragscode soortenbescherming bosbeheer 2025.

De Gedragscode voldoet niet aan de wettelijke vereisten die gelden voor een Gedragscode ex artikelen 11.45, 11.53 en 11.59 Besluit activiteiten leefomgeving ("BAL"). Indien volgens de goedgekeurde Gedragscode wordt gehandeld, dan zijn de verboden uit artikel 5.1 lid 2 onder g Omgevingswet jo de

PRAKKEN D'OLIVEIRA HUMAN RIGHTS LAWYERS COÖPERATIEF U.A. INGESCHREVEN ONDER K.V.K. AMSTERDAM NR. 63477645
IEDERE AANSPRAKELIJKHEID IS BEPERKT TOT HET BEDRAG DAT IN HET DESBETREFFENDE GEVAL ONDER ONZE BEROEPSAANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING WORDT UITBETAALD
ANY LIABILITY SHALL BE LIMITED TO THE AMOUNT WHICH IS PAID UNDER THE FIRM'S PROFESSIONAL LIABILITY POLICY IN THE MATTER CONCERNED

artikelen 11.37, 11.46 en 11.54 Bal niet van toepassing. Een Gedragscode kan op grond van artikel 11.45 lid 1 aanhef en onder b onder 2 en 4, artikel 11.53 lid 1 onder b onder 2 en 4 en artikel 11.59 lid 1 onder b en onder 2 en 4 Bal worden goedgekeurd in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw respectievelijk in het kader van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, zoals in casu het geval.

Cliënten merken hierover het volgende op.

Definities groepen- en schermkap

Opvallend is dat in de gedragscode soortenbescherming bosbeheer die dateert van voor 2022 groepen- en schermkap niet zijn opgenomen als van de verbodsbepalingen vrijgestelde handelingen. Nu zijn deze vormen van kap wel opgenomen als van de verbodsbepalingen vrijgestelde handelingen (zoals deze ook in de Gedragscode soortenbescherming bosbeheer van 2022 zijn opgenomen).

In dit kader wijzen cliënten er ten eerste op dat de keuze om de grens bij 0,5 ha ten behoeve van groepenkap te leggen, eerst is gemaakt in de Bossenstrategie (Doelen en ambities, 3 februari 2020). Vervolgens is een onderbouwing hiervoor gegeven door Den Ouden en Mohren die hiertoe waren gevraagd als gevolg van een motie van Beckerman-Smeulders in de Tweede Kamer, vanwege de onduidelijkheid over de ecologische effecten van vlaktekap op de kwaliteit van bosecosystemen. De gewijzigde motie is aangenomen op 16 juni 2020.
Tegelijkertijd is door Stichting NatuurAlert Nederland het initiatief genomen tot wetenschappelijk onderzoek door een commissie onder leiding van R. Rabbinge.[1] Het rapport van de commissie Rabbinge heeft de keuze van 0,5 ha afgewezen. De minister volgde echter het rapport van Den Ouden en Mohren waarin is aangegeven dat pas bij kap op een oppervlakte van meer dan 0,5 ha sprake zou van 90% direct zonlichtinstraling op 50% van het oppervlakte. Als gevolg hiervan zou bij meer dan 0,5 ha kap sprake zijn van een substantiële verandering van het bosmicroklimaat.
In de door cliënten in beroep overgelegde notities van deskundigen is uiteengezet dat gebaseerd op dezelfde methode zonlichtinstraling als Mohren en Den Ouden, bij meer dan 0,1 ha al sprake is van 50% van het oppervlakte waar meer dan 90% zonlicht instraalt. Als gevolg hiervan ligt de grens ten onrechte bij 0,5 ha ten behoeve van groepenkap. Bij een veel kleiner oppervlakte, namelijk bij meer dan 0,1 ha, wordt al voldaan aan de zonlichtcriteria waardoor sprake is van een substantiële verandering van het bosmicroklimaat.
De onderbouwing van de definities is dan ook ondeugdelijk en deze vormen van kap zijn in deze omvang ten onrechte opgenomen als handelingen waarbij vrijstelling van de verboden wordt verleend.

Definitie bodembewerking

Bodembewerking is ten onrechte niet gedefinieerd in de Gedragscode. Juist nu is onderkend dat bodembewerking een verandering van het leefgebied van soorten teweeg brengt en niet wordt geschaard onder de reguliere boswerkzaamheden, dient dit in de Gedragscode te worden gedefinieerd. Als de handeling zelf niet duidelijk is, kan alleen al hierom niet deugdelijk worden bepaald in hoeverre de Gedragscode van toepassing is op welke handelingen die wel/niet als bodembewerking kunnen worden gekwalificeerd.

Wettelijke belangen

---

[1] Rabbinge, R. et al., 2020. Ecologische effecten van vlaktekap op de kwaliteit van bosecosystemen. Onderzoek in opdracht van Stichting NatuurAlert Nederland naar aanleiding van de Bossenstrategie van het ministerie van LNV, beschikbaar via https://www.urgenda.nl/wp-content/uploads/2020/12/VlaktekapBosecosystemen-def6.pdf.

In de Gedragscode (p. 16) is aangegeven dat de handelingen in de Gedragscode nodig zouden zijn in het kader van de volgende belangen:

1) Ter bescherming van de (wilde) flora en fauna
2) Voor het in stand houden van de natuurlijke habitats
3) Ter voorkoming van ernstige/belangrijke schade aan bossen, of
4) In het belang van de openbare veiligheid en de volksgezondheid.

In de Gedragscode is gesteld dat groepen- en schermkap nodig zijn ter bescherming van de (wilde) flora en fauna en voor het in stand houden van de natuurlijke habitats (p. 42). Door deze kapvormen zou de bescherming en ontwikkeling van bossen met lichtboomsoorten en bijbehorende flora en fauna worden gestimuleerd. Ook zouden deze belangen gemoeid zijn met het doel om te variëren in de bosontwikkelingsfases. Dit zou ook gelden voor struweelontwikkeling en bosomvorming. Bij deze laatste zouden ook belangen 3 en 4 aan de orde zijn.

Cliënten stellen zich op het standpunt dat groepenkap, schermkap en bodembewerking niet kunnen worden uitgevoerd in het kader van voornoemde belangen.

Ter voorkoming van ernstige/belangrijke schade aan bossen en het belang van de openbare veiligheid en de volksgezondheid

Volgens de Gedragscode zou bosomvorming en ontwikkeling naar andere boomsoorten in het belang zijn van het behoud van het bos en de openbare veiligheid. Cliënten wijzen erop dat uit de in beroep ingediende notities volgt dat groepenkap, schermkap en bodembewerking schade toebrengen aan het bos, waardoor het bos (nog) jonger wordt en afgebroken wordt voor veel kwetsbaarder bos, waardoor dit juist minder weerbaar wordt tegen stormschade, brandschade en klimaatverandering.

Bescherming van (wilde) flora en fauna en het in stand houden van de natuurlijke habitats

In de Gedragscode is de gestelde positieve invloed van groepenkap, schermkap en bodembewerking op flora en fauna niet deugdelijk onderbouwd. In de beroepsprocedure hebben cliënten notities van deskundigen overgelegd waaruit juist naar vorenkomt dat groepen- en schermkap geen positieve effecten hebben voor flora en fauna en dat zij het bosecosysteem schade toebrengen en de staat van instandhouding van soorten en habitats niet garanderen. Deze werkzaamheden leiden ertoe dat ouder bos wordt afgebroken en vervangen door jong bos met een lage biodiversiteit. Ook worden de habitats van bossoorten afgebroken. Voorgaande betekent ook dat deze handelingen niet nodig zijn in het belang van het in stand houden van de natuurlijke habitats. Voor dit alles is uitkap de aangewezen methode.

<u>Tussenconclusie</u>

Gelet op bovenstaande ontbeert de Gedragscode een deugdelijke motivering en een zorgvuldige voorbereiding voor zover is overwogen dat groepen- en schermkap alsmede bodembewerking nodig zijn in het belang van de "volksgezondheid en openbare veiligheid", "voorkoming van ernstige/belangrijke schade aan bossen", "bescherming van de (wilde) flora en fauna" en "voor het in stand houden van de natuurlijke habiats".

<u>Andere bevredigende oplossing ex artikel 9 lid 1 Vogelrichtlijn en artikel 16 lid 1 Habitatrichtlijn</u>

Op grond van artikel 9, eerste lid, van de Vogelrichtlijn en artikel 16, eerste lid, van de Habitatrichtlijn mag alleen worden afgeweken van de verbodsbepalingen indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat. De minister dient nauwkeurig en toereikend te motiveren dat er geen alternatieve maatregel bestaat waarmee de nagestreefde doelstelling op een bevredigende manier kan worden

bereikt die geen of een geringere overtreding van de verbodsbepalingen betekent volgens het arrest van het Hof van Justitie EU van 10 oktober 2019.[2]

Volgens de Afdeling moeten andere oplossingen worden afgewogen tegen het effect op de staat van instandhouding van de betrokken diersoorten.[3] In de Gedragscode is niet opgenomen hoeveel voortplantings- en rustplaatsen van de beschermde diersoorten worden beschadigd of vernield en hoeveel soorten zelf worden verstoord/gedood. Ook volgt uit de Gedragscode niet dat volledig onderzoek is gedaan naar de staat van instandhouding van alle betrokken soorten. Reeds hierom zijn de alternatieven (hoofdstuk 11) ook niet afgewogen tegen het effect op de staat van instandhouding van de beschermde soorten.[4] Op grond van het voorgaande kan worden geconcludeerd dat de minister niet nauwkeurig en toereikend heeft gemotiveerd dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

In hoofdstuk 11 van de Gedragscode is verder onvoldoende gemotiveerd waarom uitkap geen bevredigend alternatief is voor groepenkap, schermkap en bodembewerking. Dat uitkap moet worden aangemerkt als bevredigend alternatief volgt uit de in beroep overgelegde notities van de deskundigen. Daarnaast wordt dit door zowel Natuurvolgend Bosbeheer als Pro Silva bevestigd. Zo stelt Natuurvolgend Bosbeheer het volgende: "*De kern van natuurvolgend bosbeheer is dat bos altijd bos blijft. De natuurlijke processen bepalen hoe het bos zich ontwikkelt. Oogst van bomen vindt selectief plaats, altijd slechts door uitdunnen of uitkap, maar houtoogst is niet verplicht. Het resulteert in bos dat ouder, mooier, gevarieerder, klimaatrobuuster en rijker aan plant- en diersoorten wordt, terwijl er ook hout kan worden geproduceerd met een positief financieel rendement*".[5]

Ook Pro Silva Bosbeheer is ingegaan op het belang van uitkap: "*Pro Silva is een commissie van de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging. Pro Silva bosbeheer is gericht op de teelt van kwaliteitshout binnen een gemengd, kleinschalig, ongelijk jarig bosecosysteem met een fors aandeel inheemse boomsoorten. Uitkapbeheer is hierbij het uitgangspunt. Uitkapbeheer is een manier van beheer waarbij door middel van oogst wordt gestuurd in de bosontwikkeling. Dat wordt gedaan door ingrepen op het kleinst mogelijke niveau, namelijk dat van de individuele boom, met respect voor de kernwaardes van het betreffende bos. Het bos in zijn geheel, boven- en ondergronds, moet daarbij gezien worden als het productiemiddel. Uiteindelijk wordt gewerkt aan een zeer divers bos dat bestaat uit een menging van boomsoorten van uiteenlopende leeftijden en afmetingen*".[6]

Uitkap is een betere beheervorm dan groepenkap en schermkap, ook om het bos weerbaarder te maken tegen stormschade en klimaatverandering. Bij uitkap kan namelijk voortgebouwd worden op het aanwezige bos door de ecologische variatie daarvan te vergroten.

In de Gedragscode wordt gesteld dat om voldoende verjonging van eiken te bewerkstelligen, open plekken met voldoende licht op de bodem van belang zijn. Volgens de Gedragscode worden bij uitkap opengevallen plekken nog sterk beïnvloed door omringende bomen, en zou er onvoldoende zonlicht zijn voor de groei van eiken (Gedragscode, hoofdstuk 11). Cliënten wijzen erop dat door middel van uitkap wel degelijk voldoende licht kan worden gecreëerd voor lichtboomsoorten zoals eiken; jonge eiken hebben niet heel veel licht nodig en uitkap is voldoende.
Cliënten verwijzen verder naar de in beroep overgelegde notities van deskundigen waaruit volgt dat door uitkap de nagestreefde doelstellingen op een bevredigende manier kunnen worden bereikt. Zoals uit de notities volgt en zoals ook hierboven is toegelicht, is de zonlichtinstraling bij groepenkap zodanig

---

[2] HvJ 10 oktober 2019, ECLI:EU:C:2019:851, par. 47 (Beheerjacht wolven).
[3] ABRvS 21 april 2021, ECLI:NL:RVS:2021:853, r.o. 13.3.
[4] ABRvS 21 april 2021, ECLI:NL:RVS:2021:853, r.o. 13.5.
[5] https://www.natuurvolgendbosbeheer.nl/natuurvolgendbosbeheer.nl/wp-content/uploads/2020/02/Natuurvolgend-Bosbeheer-3.pdf.
[6] Zie https://knbv.nl/commissies/pro-silva/.

dat dit juist een averechts effect heeft. De stelling dat de lichtboomsoorten op de open plekken kunnen verjongen is dan ook niet deugdelijk onderbouwd.
Evenmin zijn voor de verschillende bosontwikkelingsfases, de struweel ontwikkeling en bosomvorming groepen- en schermkap nodig, zoals gemotiveerd is uiteengezet in de notities van de deskundigen die in beroep zijn overgelegd. De overwegingen in hoofdstuk 11 van de Gedragscode waarom uitkap niet tot het gewenste doel leidt, ontberen dan ook een deugdelijke motivering en een zorgvuldige voorbereiding.

Staat van instandhouding

Cliënten wijzen er verder op dat niet deugdelijk is onderbouwd dat bij toepassing van de Gedragscode de werkzaamheden geen wezenlijk negatieve invloed kunnen hebben op de staat van instandhouding van de beschermde soorten. In dit kader wijzen cliënten erop dat de Gedragscode voor de meeste (Vogelrichtlijn-, Habitatrichtlijn- en andere) soorten geen informatie bevat over de staat van instandhouding waarop zij betrekking heeft en daarnaast kunnen de handelingen wel degelijk leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen uit artikel 5.1 lid 2 onder g Omgevingswet jo de artikelen 11.37, 11.46 en 11.54 Bal.

De Gedragscode is van toepassing op verschillende soorten die op basis van voornoemde artikelen zijn beschermd. In het bijzonder handelingen zoals groepenkap, schermkap en bodembewerking kunnen leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen. Dit wordt ook in de Gedragscode bevestigd. Dit is de reden dat de Gedragscode voor deze werkzaamheden vrijstelling van de verboden verleent voor een beperkter aantal soorten dan in het kader van de reguliere boswerkzaamheden. Onder de soorten waarvoor wel vrijstelling wordt verleend, zijn de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gladde slang, kamsalamander, rugstreeppad, heikikker, poelkikker en de boomkikker die als Habitatrichtlijn-soorten bescherming genieten.
De minister moet onderzoeken of geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken beschermde diersoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Volgens het arrest van het Hof van Justitie van 10 oktober 2019 moet de minister op het relevante lokale, regionale, landelijke of grensoverschrijdende niveau of niveaus vaststellen wat de staat van instandhouding van de populaties van de betrokken diersoorten is en, vervolgens, wat de geografische en demografische impact is die de overtredingen daarop kunnen hebben. De minister moet in beginsel de impact van de overtredingen beoordelen op het niveau van het grondgebied van een plaatselijke populatie om vast te stellen wat het - cumulatieve - effect ervan is op de staat van instandhouding van de betrokken populatie op grotere schaal.[7]
Uit de Gedragscode volgt niet dat volledig onderzoek is gedaan naar de staat van instandhouding van alle betrokken soorten. Zo is onduidelijk hoeveel beschermde diersoorten aanwezig zijn. Verder zijn geen kwantitatieve gegevens verzameld om in te schatten hoeveel voortplantings- en rustplaatsen van de beschermde diersoorten worden beschadigd of vernield door de handelingen waarop de Gedragscode van toepassing is.

Het rapport van RAVON en WUR is niet afdoende om de staat van instandhouding van de betrokken soorten vast te stellen. Ten eerste wordt in het rapport alleen ingegaan op reptielen en amfibieën, terwijl de Gedragscode bij groepenkap, schermkap en bodembewerking ook van toepassing is op Habitatrichtlijn-soorten zoals de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Verder is voor de overige beschermde soorten die in het rapport zijn opgenomen niet duidelijk omschreven om hoeveel dieren en voortplantings- en rustplaatsen het gaat.

---

[7] HvJ 10 oktober 2019, ECLI:EU:C:2019:851, par. 57 tot en met 61 (Beheerjacht wolven) en ABRvS 21 april 2021, ECLI:NL:RVS:2021:853, r.o. 12.2.

Op basis van het voorgaande moet worden geconcludeerd dat niet de vereiste informatie beschikbaar is om te kunnen beoordelen of de overtredingen van de verbodsbepalingen geen afbreuk doen aan het streven de populaties van de betrokken beschermde soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Bovendien staat de Gedragscode toe dat op veel locaties tegelijk werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd en is dit reden te meer om aan te nemen dat een werkprotocol voorafgaand aan de werkzaamheden onvoldoende is om geen afbreuk te doen aan het streven de populaties in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Dit geldt voor alle soorten die onder de Gedragscode vallen; niet alleen voor de soorten die onder de Gedragscode vallen voor zover het gaat om de handelingen groepen- en schermkap en bodembewerking.

<u>Onduidelijkheden</u>
Er mag geen onduidelijkheid bestaan over de vraag of, en hoe, een handeling onder het regime van de artikelen 11.45 lid 1, 11.53 lid 1 en 11.59 lid 1 Bal valt. De Gedragscode is echter op verschillende onderdelen onvoldoende concreet geformuleerd doordat bijvoorbeeld termen zoals "voldoende" en "aantal" worden gebruikt. Het is onduidelijk wat "voldoende" en "aantal" is.

Zo bepaalt gedragsregel 11 dat bomen die rondom een bijzondere nestboom, een boom met een bewoond nest of een holenboom staan, niet worden geveld en dat er voldoende bomen blijven bestaan om te voorkomen dat een element als hier bedoeld zijn functie kan verliezen. Onduidelijk is wat "voldoende bomen" zijn. Dit leidt tot onduidelijkheid in de uitvoering.

Gedragsregel 16 is ook onduidelijk. Onduidelijk is wat "voldoende" struweel als leefgebied inhoudt. Dat moet vervolgens kennelijk door de ecologisch deskundige worden beargumenteerd.

In de Gedragscode (p. 21) is verder aangegeven dat de Gedragscode ook van toepassing is op het verleggen van bestaande onverharde recreatieve routes, maar daarbij is aangegeven: *"Het gaat hierbij om zeer lokale ingrepen, zoals het verleggen van een pad dat door een omgevallen boom niet begaanbaar is, of het verleggen van een pad vanwege de nabijheid van burchten of andere verstoringsgevoelige habitats".*
Dit is een onduidelijke tekst. De Gedragscode is van toepassing op het verleggen van bestaande onverharde recreatieve routes. De beperking die hieraan is toegevoegd, dat het moet gaan om zeer lokale ingrepen, volgt niet uit de tekst van gedragsregel 26 die hierop ziet en die beperking is bovendien discutabel, aangezien wordt aangegeven dat het gaat om zeer lokale ingrepen "zoals...".

Gedragsregel 14 is ook onduidelijk omdat daarin wordt aangegeven: *"Gebruik van rijdend materiaal binnen een straal van twintig meter van een burcht, binnen de bosopstand waar de burcht zich bevindt, dient zowel binnen als buiten de kwetsbare periode vermeden te worden"*. Vermeden is een onduidelijke term, omdat dit tegelijkertijd geen verbod behelst.

Gedragsregel 17 bepaalt dat groepenkap wordt beperkt tot maximaal 0,5 ha per locatie. In de Gedragscode is niet gedefinieerd wat een locatie is. Daarnaast is niet bepaald met welke frequentie dit geldt; elke keer 0,5 ha per locatie of een keer per jaar, of iets anders.
Hetzelfde geldt voor schermkap waarin is aangegeven dat dit beperkt is tot maximaal 2 ha per locatie.

Gedragsregel 22 bepaalt dat er te allen tijde niet wordt gereden over ten minste 70% van het terrein. Ook hier geldt dat onduidelijk is wat met "terrein" wordt bedoeld.

Gedragsregel 25 rept over een oppervlakte van maximaal 5% waarin eveneens onduidelijk is over welk oppervlakte het gaat.

Gedragsregel 27 heeft het ook weer over maximaal 50% van het totaaloppervlakte niet groter dan 0,5 ha. Onduidelijk is waarop dit oppervlakte ziet.

Gedragsregel 1 ziet op de zorgplicht. Het is niet inzichtelijk waarom dit in de Gedragscode is opgenomen, aangezien deze plicht altijd geldt.

Deze onduidelijkheden in de Gedragscode zijn in strijd met de rechtszekerheid.

Bijzondere situaties

In de Gedragscode (p. 26) is aangegeven dat indien sprake is van een overtreding of vernieling en daarmee reeds is afgeweken van de Gedragscode, contact moet worden opgenomen met het bevoegd gezag. Onduidelijk is wat de gevolgen hiervan zijn. Gedragsregel 29 die hierin moet voorzien, rept hier niet over.
Gedragsregel 28 bepaalt dat indien het vellen van houtopstanden of het ruimen van materiaal niet kunnen worden uitgesteld omdat er acuut of op korte termijn gevaar is voor de openbare veiligheid of volksgezondheid, de werkzaamheden direct kunnen worden uitgevoerd en de Gedragscode niet van toepassing is, maar normaliter sprake is van overmacht in noodsituatie. Dit is opnieuw onduidelijk en kan leiden tot overtreding van verbodsbepalingen, omdat in de Gedragscode is bepaald dat de Gedragscode in die situatie niet van toepassing is, maar hiertoe wel een Gedragsregel is opgenomen. Daarnaast bevat gedragsregel 28 geen limitatieve opsomming maar heeft het over werkzaamheden, "zoals (...)". Ook dit leidt tot onduidelijkheden.

Werkprotocol soortenbescherming bosbeheer

Het werkprotocol soortenbescherming bosbeheer is niet voldoende om de staat van instandhouding van de beschermde soorten te waarborgen.
Het werkprotocol wordt zelfstandig vastgesteld door een ecoloog in samenwerking met de beheerder en de aannemer. Het werkprotocol laat altijd eigen inzichten over aan de ecoloog. Op basis daarvan kan niet worden geconcludeerd dat de ingrepen geen wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de soorten hebben en dat het werkprotocol de staat van instandhouding voldoende borgt; dit geldt te meer nu elke individuele ecoloog niet de cumulatie beoordeelt van de effecten van toepassing van de Gedragscode die tegelijkertijd in al het bosgebied in Nederland kunnen plaatsvinden.

Cliënten verzoeken u dan ook primair te wachten met de aanwijzing totdat uitspraak is gedaan op hun beroepen tegen de Gedragscode soortenbescherming bosbeheer 2022 en daarbij de inhoud van de uitspraak die op hun beroepen wordt gedaan te verwerken in de hier aan de orde zijnde Gedragscode en subsidiair hun bovenstaande argumenten te verwerken in de hier aan de orde zijnde Gedragscode.

Met vriendelijke groet,

A.M. van Eik